

Zandwinning Amerika

Nieuwsbrief

November 2020

Even bijpraten

Op de inloopbijeenkomst van woensdag 1 juli 2020 informeerden wij u voor het eerst over ons voornemen om zandwinning Amerika uit te breiden. Wij vroegen u toen mee te denken over de landschappelijke inpassing en de (toekomstige) gebruiksmogelijkheden. Inmiddels hebben wij de verschillende ideeën waar mogelijk een plek gegeven in het inrichtingsplan en zijn er diverse onderzoeken uitgevoerd. In deze nieuwsbrief praten wij u graag bij.

Inloopbijeenkomst uitbreidingsplan goed bezocht

Ruim 60 omwonenden en andere belangstellenden hebben zich tijdens een inloopbijeenkomst op 1 juli laten bijpraten over onze ideeën over een uitbreiding van de zandwinning en de ontwikkeling van het gebied daarbij.

Reacties

Wij zijn erg blij met de input die er tijdens die bijeenkomst, en ook daarna nog, is gegeven. Met name de landschappelijke inpassing rondom de plas (de aanplant van houtwallen en natuurontwikkeling) en de verbeterde toegankelijkheid (voor bijvoorbeeld wandelen en mountainbiken) werden positief ontvangen. Ook maatregelen die in het verleden voor de operationele zandwinning zijn getroffen kwamen aan bod. Zo hoorden wij van omwonenden dat de grondwal, die tegenover de in-/uitrit van de zandwinning is aangelegd, goed werkt tegen geluids- en lichthinder.

Voor de gepresenteerde klimaatbossen tussen de uitbreidingslocatie en De Haspel Boven was minder enthousiasme. Volgens met name aanwonenden van De Haspel Boven zou dit ten koste gaan van de voor het gebied karakteristieke openheid. Verder waren er ook kritische geluiden over de situering van drijvende zonnepanelen op de huidige (zandwin)plas. Voor verblijfsrecreatie en aanwonenden aan de oostzijde zou dit een verminderd uitzicht tot gevolg hebben. Daarnaast zou de functie van de plas als slaapplek voor overwinterende ganzen in het geding kunnen komen.

Er is dan ook besloten om het inrichtingsplan onder andere op deze punten aan te passen. Verderop in deze nieuwsbrief leest u op welke manier we de input die we van u hebben ontvangen, hebben meegenomen in het inrichtingsplan.

Over de afgelopen maanden

De afgelopen maanden hebben we op basis van veel input hard gewerkt aan de verdere uitwerking van het plan voor uitbreiding van de zandwinning.

Op basis van de reacties die wij tijdens de inloopbijeenkomst op 1 juli en ook daarna nog hebben ontvangen en op basis van de reacties op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (zie pagina 3), hebben wij het plan op een aantal punten aangepast. Alle relevante aspecten zijn inmiddels meegenomen in de doorlopen onderzoeken, het concept milieueffectrapport, de op handen zijnde concept vergunningsaanvragen en het bestemmingsplan. Graag koppelen wij dit aan u terug.

Mogelijkheid voor klankbordgroep

Wij blijven graag nauw met u in contact. Dat doen wij o.a. met nieuwsbrieven. Wanneer er animo voor is, kan een klankbordgroep opgericht worden; een groep omwonenden en wellicht belangenorganisaties, die samen met ons het plan verder willen brengen, wellicht nog mooier willen maken en de vinger aan de pols willen houden. Ook gedurende de uitvoering. In oktober jl. is een eerste aanzet gedaan om met een aantal omwonenden een 'startgroep' te vormen voor zo'n klankbord. Helaas kon een geplande bijeenkomst hiervoor door verscherpte coronamaatregelen niet doorgaan. Wellicht kan dit in de nabije toekomst alsnog concreet gemaakt worden. Wilt u daar deel van uitmaken, stuurt u dan een e-mail naar Iwan Reerink van K3 via i.reerink@k3.nl.

Legenda aangepast inrichtingsplan

- ① (Broed)eilanden met natuurontwikkeling (zonder tiny houses)
- ② Instandhouding agrarische gronden. Geen bos, wel optioneel houtwal (bomenrij)
- ③ Natuurontwikkeling; Doortrekken aansluitende vochtige/droge heide
- ④ Nieuwe ligging 'De Gruppel', voorzien van natuurvriendelijke oevers
- ⑤ Mogelijk tiny houses op gronden en initiatief van derden
- ⑥ Mogelijke MTB-route (zie stippellijn). Route gaat voornamelijk over schouwpad A-watergang en wordt gescheiden van het wandelpad aangelegd
- ⑦ Geen drijvende zonnepanelen op oostplas. Wel een optie voor eventuele toekomstige zonnepanelen op de westplas

Aanpassingen in het inrichtingsplan

Mede op basis van de reacties van omwonenden en andere geïnteresseerden op onder andere de inloopbijkomst is het inrichtingsplan op enkele onderdelen aangepast en zijn onderzoeken uitgebreid. We nemen u mee in de wijzigingen.

Inrichtingsplan zoals gepresenteerd in juli

Het weren van gemotoriseerd verkeer

Uit de omgeving hoorden we dat er met name op zomerse dagen nogal wat toeloop is van recreanten rondom de huidige zandwinplas, waarbij ook auto's via het schouwpad langs de watergang naar de plas rijden. Door de aanwezigheid van (veilige) zwemgelegenheden in de directe omgeving, zoals het Ronostrand, en doordat de plas nog bestemd is voor zandwinning, zijn er maatregelen nodig om gemotoriseerd verkeer langs de zandwinning te weren. In overleg met waterschap Noorderzijlvest willen we kijken hoe het schouwpad afgesloten kan worden.

Natuurontwikkeling

In samenwerking met Natuurmonumenten is gekeken hoe de natuurontwikkeling aan de zuidzijde van de beoogde uitbreiding van de zandwinning kan worden vormgegeven. In het eerder gepresenteerde inrichtingsplan werd voor deze zone gedacht aan de realisatie van (riet)moeras en ondiep water. Echter, gezien de leemhoudende ondergrond lijkt de ontwikkeling van vochtige tot droge heide met vennen, struwelen en bosschages bij nader inzien meer kansrijk. Het terrein van Natuurmonumenten ten zuiden van de huidige zandwinning laat al zien dat een dergelijke ontwikkeling goed mogelijk is. Door deze invulling kan het leefgebied voor onder andere de adder worden vergroot.

MTB-route

De gemeente Noordenveld wil dé fietsgemeente van Drenthe worden. In samenwerking met de gemeente en stichting MoRoNeNo is gekeken of er rondom de beoogde uitbreiding mogelijkheden zijn voor de realisatie van een MTB-route. Harold Veldkamp, voorzitter van MoRoNeNo, vertelt hier verderop in deze nieuwsbrief meer over. In het inrichtingsplan is nu een route opgenomen, waarbij de hindernissen nog moeten worden uitgewerkt. Bij de situering is rekening gehouden met de beoogde natuurontwikkeling (zie voorgaande punt) en het weren van gemotoriseerd verkeer. Ook wordt een mogelijke mtb-route gescheiden van het wandelpad aangelegd.

Houtwallen in plaats van bos

Op verzoek van de omgeving zijn de (klimaat)bossen ten westen van de beoogde uitbreiding van de zandwinning vervallen, omdat door de omgeving is aangegeven dat deze bossen ten koste zouden gaan van de voor het gebied karakteristieke

openheid. Als suggestie zijn op de perceelsgrenzen wel enkele houtwallen opgenomen, omdat deze de rechtlijnige structuur van het gebied zou kunnen versterken.

Drijvende zonnepanelen

In enkele inrichtingsvarianten hebben wij drijvende zonnepanelen op de huidige zandwinplas gepresenteerd. Vanuit aanwonenden aan met name de oostzijde van de plas is aangegeven dat dit tot een verminderd uitzicht zou leiden. Ook zou de functie van de plas als slaapplek voor overwinterende ganzen in het geding kunnen komen. Er is dan ook besloten om alleen een mogelijkheid tot zonnepanelen op te nemen voor de uitbreidingslocatie (westzijde). Voor de korte termijn is het niet realistisch om deze zonnepanelen te realiseren gezien het gebrek aan mogelijkheden voor een exploitabele aansluiting. Ook de financiering van de aansluiting op het net is momenteel niet realistisch. Daarom wordt dit vooral beschouwd als een optie voor de toekomst.

Tiny houses

De gemeente heeft aangegeven dat verblijfsrecreatie in de vorm van tiny houses op de eilanden in principe niet wenselijk is, omdat deze in geval van calamiteiten moeilijk bereikbaar zijn. Eventueel zouden er wel enkele tiny houses, al dan niet in samenwerking met derden, op de zuidoever van de huidige zandwinplas gerealiseerd kunnen worden. De eilanden zijn in het aangepaste inrichtingsplan niet meer toegankelijk, waardoor dit een geschikte plek wordt voor (broed)vogels.

Samen tot goede ideeën komen

Interview met Roos Veeneklaas van Natuurmonumenten

Roos Veeneklaas is boswachter Ecologie bij Natuurmonumenten. Samen met haar collega Arjan Oosterhoff heeft ze meegedacht over het uitbreidingsplan voor de zandwinning. Zeker ook omdat het uitbreidingsplan aan de zuidkant aansluit op de natuurgebieden van Natuurmonumenten. "Als burens kijken we graag mee naar hoe we in gezamenlijkheid goede ideeën kunnen inpassen om het plan verder te verrijken."

Waar hebben jullie op gelet?

"We gaan eerst kijken wat de huidige natuurwaarden zijn. Er is bijvoorbeeld rustig water. Dat is (vooral in de winter) belangrijk voor ganzen die er rusten en slapen. Het is voor ons belangrijk dat dit in de toekomst ook kan. Een ander belangrijk punt voor ons was dat activiteiten in het gebied passend zijn. Waar al gerecreëerd wordt, moet dat ook zeker blijven kunnen. Maar hou het op de rustige plekken ook rustig. Daarover zijn we het gesprek aangegaan. Zo is de zuidkant van het plangebied een van de weinige leefgebieden van de adder in Noord-Drenthe. In overleg met K3Delta hebben we gekeken hoe we dat gebied zo optimaal mogelijk kunnen inrichten voor deze en andere dieren."

Hoe kun je dat het best doen?

"Door er een ander type natuurontwikkeling te realiseren. Het idee was eerst om er rietmoeras van te maken. Maar als je er vochtige heide en bloemrijke, schrale graslanden van maakt, krijg je bijzondere natuur die beter past bij de leemhoudende ondergrond en de natuur die in het aangrenzende gebied van Natuurmonumenten ligt. We kunnen daarmee het leefgebied voor de adder en andere heidesoorten uitbreiden. We zijn blij dat dat nu is opgenomen in het plan."

Was dat voor jullie het voornaamste aandachtspunt?

"Dat was wel een hele belangrijke voor ons. Maar we hebben ook meegedacht over recreatieve routes. Hoe kun je die goed aanleggen en tegelijkertijd toch ook rustige plekken in het gebied bewaren. Bijvoorbeeld de mogelijke toevoeging van een MTB-route. Wij pleiten ervoor om in de bestaande natuur geen

MTB-routes aan te leggen, maar die juist langs de randen van het gebied aan te leggen. In nieuw aan te leggen natuur kun je wel kijken hoe je dergelijke routes kunt inpassen. Ook hebben we meegedacht over de oeverwaluven. In het depot van K3Delta zit nu één van de grootse populatie oeverwaluven van Noord-Drenthe. Er zijn in het plan eilanden bedacht. Wij hebben meegedacht over hoe je bijvoorbeeld eilandoevers op zo'n manier kunt aanleggen dat het aantrekkelijk wordt voor die oeverwaluven."

Roos Veeneklaas

Wat is je wens voor de (nabije) toekomst?

"Dat het plan een meerwaarde gaat opleveren voor het landschap. En daar lijkt het nu wel op. Zandwinning is ingrijpend in het landschap en als je goed nadenkt over inpasbaarheid en mogelijkheden voor natuurontwikkeling kan er ook winst voor de natuur ontstaan. Als er dan ook goed wordt gekeken naar de balans tussen rust en recreatie zijn er kansen voor mensen en natuur. We hebben de afgelopen tijd vrij intensief contact gehad met K3Delta. We hebben ideeën en voorstellen gedeeld en dat samen bijgeschaafd. Ik hoop dat we de samenwerking zo kunnen voortzetten!"

Notitie Reikwijdte en Detailniveau

De Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) heeft van 30 juli 2020 t/m 9 september 2020 ter inzage gelegen in het gemeentehuis in Roden en in het provinciehuis in Assen. Het document was tevens in te zien via de website van de gemeente Noordenveld en de provincie Drenthe.

De NRD beschrijft als startdocument in feite de aankondiging van het voorgenomen plan. In het NRD staan de hoofdlijnen (de kaders) van het plan zoals de achtergrond, het doel en de uit te voeren onderzoeken om te komen tot een milieueffectrapport (m.e.r.). Ook gaat het NRD in op de vergunningen die voor het project nodig zijn. Bij veel projecten wordt in de NRD het proces op hoofdlijnen beschreven. Dat is over het algemeen weinig specifiek. Wij hebben juist heel bewust een inhoudelijke beschrijving van het voorgenomen plan opgenomen, om het zo explicieter en daarmee duidelijker te maken. Zo wilden we het makkelijker maken voor geïnteresseerden om mee te denken.

Reacties op NRD

Er is met zes zienswijzen goed gereageerd op het document. Door de insprekers wordt veelal aandacht gevraagd voor de uit te voeren onderzoeken, bijvoorbeeld met betrekking tot de toekomstige verkeerssituatie of eventuele stofoverlast als gevolg van de uitvoering. In een gezamenlijke reactienota adviseren provincie en gemeente ons hoe de zienswijzen mee te nemen in de verdere onderzoeken en het milieueffectrapport. Deze onderzoeken en het milieueffectrapport dienen als onderbouwing voor de vergunningsaanvragen en de bestemmingsplanwijziging.

De reactienota verschijnt binnenkort. Deze plaatsen wij ook op www.k3.nl/amerika.

Overeenkomsten met agrariërs

Afgelopen zomer hebben we overeenkomsten gesloten met de twee agrariërs die eigenaar zijn van de percelen waarop we de uitbreiding willen realiseren.

Na goede gesprekken gevoerd te hebben met de twee huidige eigenaren, hebben we de overeenkomsten gesloten om de uitbreiding zoals we deze voor ogen hebben, ook daadwerkelijk te kunnen realiseren.

Op het moment dat de vergunningen voor het plan definitief verkregen worden, gaan de grondposities gefaseerd over.

“Er is een grote behoefte aan goede mountainbikeroutes”

Interview met Harold Veldkamp, stichting MoRoNeNo

Ooit begon Harold Veldkamp op een mountainbike die hij zelf uit losse onderdelen in elkaar zette. Nu is hij aanjager van het realiseren van mountainbikeroutes in de gemeente Noordenveld. En daarbuiten. Als voorzitter van de stichting MoRoNeNo behartigt hij de belangen van mountainbikers en levert hij een bijdrage aan de ambitie van de gemeente Noordenveld om dé fietsgemeente van Drenthe te worden. Het uitbreidingsplan voor de zandwinning biedt volgens Harold mooie mogelijkheden voor een mountainbikeroute.

Wat is het ultieme doel van MoRoNeNo?

“Om het mountainbiken een volwaardige plek te geven in de gemeente. Maar ook om de natuurgebieden te ontlasten. Er zijn in Nederland ruim 300.000 mountainbikers. Die gaan steeds meer op zoek naar plekken om te fietsen, ook op particuliere gronden. Wij willen kwalitatief hoogwaardige routes creëren met uitdaging voor beginners en gevorderden. En die bovendien leuker zijn dan het alternatief; kriskras door natuurgebieden fietsen. Vijf jaar geleden hebben we het plan opgevat om dat voor de gemeente Noordenveld te gaan oppakken.”

Want jullie voelden de noodzaak?

“Absoluut! Er was eigenlijk nog geen routeaanbod en wel veel vraag. Dat kregen we ook terug vanuit de toeristische sector. Daar willen wij verandering in brengen. Het dient ook meerdere doelen. Mountainbikers krijgen een beter aanbod, voor de toeristische sector is het prettig dat ze routes kunnen aanbieden, en het is zeker ook prettig voor terreinbeherende organisaties. Het is namelijk aangetoond dat als je vaste routes aanbiedt, dat de druk verlaagt op natuurgebieden.”

Welke kansen zien jullie specifiek voor het gebied rondom de zandwinning?

“Op een andere plek in de regio loopt al een mountainbikeroute om een zandwinning heen. Dat is een stukje van de route van Gieten. Daar hebben ze met reststromen zand een leuke beklimming en afdaling neergelegd. Dat is geweldig en biedt ook leuke ideeën voor een mogelijke route langs de

Harold Veldkamp

zandwinplas in Amerika. Ook zijn we met K3Delta in gesprek om op andere plekken routes aan te leggen. Daarvoor is onder andere leemhoudend zand nodig. Daar kunnen goede kombochten van worden gemaakt.”

Wat zijn de volgende stappen?

“Het belangrijkste is eerst dat we met iedereen in gesprek gaan. Met K3Delta zijn we al in gesprek, maar we willen ook praten met omwonenden, agrariërs, Natuurmonumenten en met andere betrokken partijen. Want het begint met een gedragen plan. Kijk, er is ook best wel eens weerstand tegen mountainbikeroutes. Dan is het belangrijk dat je met elkaar je best doet om een route op een goede manier in te passen. Met redelijkheid en billijkheid, waarbij aan alle belangen wordt gedacht. Wat verwachten we van elkaar, wat willen de partijen, en wat willen ze absoluut niet. Daarover gaan we in gesprek.”

Waar kijk je de komende tijd naar uit?

“Ik kijk ernaar uit om de komende tijd te werken aan een nieuwe mountainbikeparel. Een mogelijke mtb-route bij de zandwinning zou onderdeel gaan uitmaken van de route Veenhuizen-Roden. Dat noemen we het parelsnoer. Daar liggen al hele fraaie mountainbikeroutes. Het zou mooi zijn om een nieuwe parel aan dat snoer te kunnen rijgen. Maar dat gaan we de komende tijd met alle betrokkenen verder uitkristalliseren.”

Planning

De planning ziet er in grote lijnen als volgt uit:

Woensdag 25 november

Digitale informatieronde. Zie voor meer informatie www.k3.nl/amerika

4^e kwartaal 2020

Het opstellen en indienen van concept vergunningsaanvragen, concept bestemmingsplan en concept milieueffectrapport (m.e.r.). Daarin nemen wij eventuele opmerkingen die wij nog hebben ontvangen zo veel als mogelijk mee. Daarmee eindigt het ‘informele traject’.

1^e kwartaal 2021

Start ‘formele traject’: het indienen van de definitieve vergunningsaanvragen en het (ontwerp) bestemmingsplan en het m.e.r.

Ca. 2^e/3^e kwartaal 2021:

Publicatie ontwerp vergunningen en ontwerp bestemmingsplan en tussentijds behandeling van eventuele zienswijzen

Ca. 3^e/4^e kwartaal 2021

Publicatie definitieve vergunningen en bestemmingsplan en eventuele behandeling van bezwaar en beroep

2022

Winning in de uitbreiding in uitvoering

Contact

Heeft u naar aanleiding van deze nieuwsbrief nog vragen? Wij staan u vanzelfsprekend graag te woord. U kunt contact opnemen met:

Iwan Reerink

Senior projectleider
024 348 88 54
i.reerink@k3.nl

Jildert Hijlkema

Projectleider
024 348 88 52
j.hijlkema@k3.nl

024 348 88 00
www.k3.nl

K3DELTA